

Bemærkninger til forslaget

Der er tre gode grunde til at give det direkte støttede boligbyggeri et løft:

- I. Den rekordhøje arbejdsløshed, også i byggefagene.
- II. Et boligbyggeri, der er rekordlavt i forhold til et boligbehov, der er større end hidtil antaget.
- III. Et særligt behov for lejeboliger, bl.a. til ældre, unge samt indvandrere og flygtninge.

ad I

I maj 1993 var arbejdsløsheden på 20 pct. eller mere i 4 af de 5 a-kasser, der organiserer faglærte bygningsarbejdere. I elfaget var arbejdsløsheden 12,5 pct., svarende til gennemsnittet for alle kasser. Også SiD, som organiserer ufaglærte arbejdere beskæftiget i byggefagene, havde en arbejdsløshed på over 20 pct.

Den tidligere og nuværende regering har uden held forsøgt at bekæmpe byggefagernes enorme arbejdsløshed gennem fremrykning af anlægsarbejder og tilskud til reparation og vedligeholdelsesarbejder. Der er alligevel sket fald i antallet af beskæftigede ved anlægsarbejder, mens beskæftigelsen ved reparation og vedligeholdelse stort set er uændret. Samtidig er beskæftigelsen ved nybyggeri styrtdykket.

Det er således intet, der tyder på, at arbejdsløsheden i byggefagene for alvor kan nedbringes, uden at der kommer gang i nybyggeriet. Hvis der ikke gøres noget nu, vil arbejdsstyrken i byggefagene blive dequalificeret. Det vil bevirke, at der opstår flaskehalsproblemer, når bolig- og erhvervsbyggeriet engang begynder at vokse.

ad II

Det mest anvendte statistiske mål for boligbehovet – PBE20+ – er netop blevet justeret op. Det fremgår af den nye rapport fra Ølgaard-udvalget sammenlignet med samme udvalgs 1988-rapport. PBE20+ for 1992 er sat op med 42.000 boliger og for år 2025 med mellem 80.000 og 178.000 boliger. Det præcise tal afhænger af forudsætningerne om indvandringens størrelse. Det betyder, at i forhold til udvalgets første rapport og prognose skal der bygges ekstra ca.

3-5.000 boliger om året frem til år 2025 for at nå samme dækningsgrad.

Men der bygges faktisk mindst 5.000 færre boliger end tidligere forudset. Boligbyggeriet ligger i 1993 så lavt som 13.000 påbegyndelser mod 25-30.000 i perioden 1983-89 (Økonomisk Oversigt, august 1993). I 1994 forventes det, at der kun påbegyndes knap 15.000 nye boliger (Økonomisk Oversigt, august 1993).

Selv hvis man deler den tidligere regerings vurdering af behovet for boligbyggeri, giver disse tal grund til at forøge boligbyggeriet med 8-10.000 (fremkommer som 3-5.000 som ekstra behov plus 5.000 i uforudset fald). Forslagsstillerne har aldrig delt denne vurdering og mener, der er grund til en endnu større forøgelse.

ad III

Hertil kommer, at der er et særligt behov for flere lejeboliger. SF er ikke mod ejerboliger som sådan, men det er naturligt at bl.a. mange års store skatte-subsidier til ejerboligen har fået store befolkningsgrupper til at vælge ejerbolig frem for lejebolig, selv om de ville have valgt en lejebolig, såfremt de økonomiske vilkår og tilgængeligheden havde været mere lige. En fremtidig skattereform må forventes at gøre op med ejerboligens skattefordele, så der er grund til at satse på mere lejeboligbyggeri.

Inden for ældreboligområdet erkender efterhånden alle, at der er et særligt behov. Politikken med »længst muligt i eget hjem« er de fleste steder gået for langt og bør erstattes med »bo, som du ønsker«. Det forudsætter mere ældreboligbyggeri. Her er der taget skridt i form af bedre låneadgang for kommunerne, men SF mener, at det ikke er tilstrækkeligt.

Også på ungdomsboligområdet er der et mærkbart behov, ligesom også hensynet til husning af flygtninge m.fl. er et yderligere argument for at bygge mere almennyttigt byggeri.

For at tilgodese disse formål foreslår SF fire foranstaltninger, der gennemgås i det følgende. Ud over disse instrumenter kan der henvises til det samtidigt fremsatte beslutningsforslag om kommunal boligpo-